

Universitätsbibliothek Paderborn

**Mvndvs Et Mvndi Partes, Divinæ Bonitatis Ac Ivstitiæ
Præcones**

Stengel, Georg

Ingolstadt, 1645

§. 3. Bona malis nocere, mala bonis prodesse, atq[ue] hoc pacto bona fieri.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52365](#)

¶4. Cap. II. Non omnia mala esse,
nitatem eius; & severitatem experiremus;
quia equitatem didicimus; apud ipsum, diligi-
mus lenitatem; metuimus severitatem. Vos
(Gentes) contra, utramq; despiciatis: & sequi-
tur; ut omnes seculi plaga nobis, si forte in ad-
monitione, vobis in castigationem, a Deo ob-
ueniant. At qui nos nullo modo ladimur: in-
primis quia nihil nostra refert, in hoc aeo, nisi
de eo; quam celeriter extedere. Dehinc, quia
si quid aduersi infligitur, vestris meritis depu-
tatur. Sed et si aliqua nos quoq; perstringunt,
ut vobis coherentes; latamur magis, recogni-
tione diuinarum prædicationum, confirmanti-
um scilicet fiduciam & fidem spei nostra. Sunt
enim quasi atrha; aut diuinæ amicitiae sym-
bolum; quæcunque nos inuitant; immo;
tanquam calcaria, incitant, ut ad melioris
vitæ brauium alacrius decurramus.

§. III.

Bona malis nocere, mala bonis prodesse, atq;
hoc pacto bona fieri.

Non igitur mala sunt, quæ mala vulgo
censentur, nisi malis; quibus ipsa bona
nocent; non tamen idcirco in malis nume-
randæ. Vis videre, quo modo bona malis
nocent? Aristotelem audi. Ut homo, in-
quit, perfectionem natus, animantium est op-
timus

Aristot.
li. Polit.
cap. 2.

ilimus; sic cum a lege iustitiaq; discessit, om-
nium peccatum habetur: importunitissima est enim
armata iniustitia. At homo prudentia & vir-
tute (hdc est; soleitia in rebus agendis, &
potestate; operandi) armatus est a natura,
quibus maxime potest in res contrarias uti. Ita
que impie nefarius; atq; immanissimus, absq;
virtute, (vera & morali) fit, & in venerem,
& gulam turpisimus. Quis ingenium acre,
rem malam vocet, quia eo male vtitur Si-
non, aut Ulysses? In se bona, semper ma-
nent, nisi fine, & vsu contagium trahant:
non tamen iacitco nomen mutant. Quare
neque illa debent *malorum* nomine damna-
ri, quæ fine & vsu sunt optima: neque ea
bona nimium adorari, quæ, cum scopo &
vsu soleant peccatos facere, tamen sunt in
summa, apud mortales, æstimatione, &
ferè sola bona nominari consueuerūt. Si ta-
men, etiam in his ipsis bonis dignoscendis,
non errant. Quemadmodū enim in specu-
lis, que dextera sunt, sinistra; & que sinistra,
dextera apparent; & nauigantibus rates sta-
re, littora ambulare evidentur; ita ijs, qui per-
tierit, sunt iudicio, meis vertigine titubat,
& amantis Dei beneficia titulo *malorum*
infamat. Quidquid à Deo est, bonum est,

quia

quia ipse bonus: si quid malum esse incipit, à nobis incipit bonis malè vtentibus. Paupertatem, inopiam matrimonium rixosum, morbos, mortem, mala vocas? Iniuriam facis: non enim sunt mala, quæ faciunt bonus, aut malis nos eripiunt. Repete veteres memorias, & inuenies plures, quos egestas ad moderationem, conuicia ad patientiam, inualetudo ad frugem reduxit. Intuummet sinum inspice, & cogita, quoties te angustiæ, curæ, dolores refrænârint in præcipitia iuentem? quoties ad DEVM adgerint trepidantem? An illa mala esse arbitraris, à quibus, à vitæ licentia, fuisti retractus, & ductus ad salutis fontem? Noli ergo, malorum nomine, res tibi tam bonas deuenustare. Quis agricola, sarculum, aratum, stiuam, mala vocat? Sunt tamen illa laboris instrumentum, & fatigant illum. At sine illis, vt non ferit, ita nec metit.

§. IV.

A mundo excæcatos secundùm faciem iudicare, non secundùm veritatem.

Fortunæ mancipia nominum ludibrijs pascuntur, &, inter summa bona, nominant res nocituras. Qui mente carent, apud eos